

Döden bakom tandborstmuggen

Det finns ingen hejd i jakten på desperata skämt om döden. "Jag är inte rädd för att dö. Jag vill bara inte vara där när det händer" påstås Woody Allen ha sagt och hans mondäna kvickhet närmar sig en ny sanning. Du kanske inte behöver det. Vara där alltså.

För Woody och för mig och miljarder andra är det kört. Men annars finns det ingen hejd i jakten på odödlighet. Som framgår av Fortsättningen.

I den Stora Fortsättningen – den när vi kliver ur skinnkostymen en gyllne morgon och vandrar vidare in i nästa existens med vårt gamla slitna medvetande i handbagaget – chartrar vi en [avatar](#).

Som ett nytvättat lakan i Molnet står du där med dina väsentligheter, gamla kvitton, fiaskon och succéer, med hela livets album. Syner och dofter av syren i ett alldeles särskilt minne och med det, den allra vagaste känslan av att det var något du skulle komma ihåg. Från solnedgång till soluppgång med någon slags kontinuitet i upplevelsen, får man tro.

I din egen subjektiva, personliga film med alla sinnen bevarade. Kort sagt i ditt artificiella digitala medvetande, i matrixvärlden. Om nu någon någonsin lyckas identifiera var och hur tanken "soluppgång" uppstår i din hjärna och sedan lyckas syntetisera den. Lyckas lösa ["the hard problem"](#).

Får vi ha själen kvar? Skall man ha förtröstan? Parollen – allt genast – gäller som vanligt och någon gräns för vad människan vill ha finns inte

Den vildaste fantasin har lämnat otaliga bidrag till teknikutvecklingen via science-fictionlitteraturen. Genren har trots det, med få undantag avfärdats som något omogna pojkar snöar in på.

Men nu integreras de stora pojkarnas Artificiella Intelligens i vardag och arbetsliv och nästa rationaliseringsvåg väntar alltid i nästa konjunktturnedgång. Vi tillber AI-guden och vi förbannar den. Ur vårt dagliga IT utvecklas Artificiell Generell Intelligens och teknikfantasterna välkomnar snart datorn i [nanofomat](#).

Eller i en kvantdator. Och efter det superintelligensen som Befriaren av den store Befriaren. Den urgamla drömmen om odödlighet är kittlande nära [enligt somliga](#).

Eller i vart fall ett liv som Metusalem när nanorobotarna kommer till undsättning. De och andra medicintekniska framsteg, som vi alla omfamnar så länge det är möjligt att betala, kickar in sådär 2030 under termen "[longevity escape velocity](#)" och blir "the second bridge" mot en obestämd livslängd. Vem säger nej till en cancerbehandling?

Döden av åldrande omdefinieras av [livsförlängningsrörelsen](#) till en sjukdom. Tanken svindlar men vinner mark och inte utan grund. Nu krävs fyra års forskning för att öka medellivslängden med ett år. När "longevity escape velocity" infaller ökar livslängden med mer tid än ett års forskning, för varje år. [Och sedan](#)...

Den vitsminkade Döden från det kristna bondesamhällets gamla kyrkorum, [en blek man i svart dok](#) med pestloppor i livstycket har tillsammans med sin uppdragsgivare gått i pension och klichén roar mer än oroar. En gång påminde han mina gudfruktiga förfäder om förgängligheten och om ett evigt liv. I himlen eller i helvetet. Nu finns andra, oroande analogier. Senast i Det Sjunde Inseglet som dansteater där Ekeroths paradroll som döden är ersatt av ett hål. Som du försvinner i.

Game over.

Finns då ingen representant för evigheten när suget från det stora hålet börjar dra i kalufsen? Döden är inte överspelad än men det finns kanske bryggor över till nästa epok. Vi har

Minsky, Kurzweil och Bostrom. Och bakom dem [en hel industri](#). Vägen har ingen återvändo tycks det.

"Old man Minsky", [Marvin Minsky](#), var kognitionsvetare och portalfigur inom AI. Som sådan en upphöjd person, närmast mytologisk i sin snåriga disciplin. Han som var personligt bekant med Arthur C. Clark och Isaac Asimov och pionjär inom forskningen kring artificiella neurala nätverk, gav inte mycket för den emotionella intelligensen. Den kan man vara utan, sa Minsky och han bekymrade sig inte så mycket för kontinuiteten mellan sitt gamla jordiska jag, och sin sköna nya värld heller.

Vi ändras från ett ögonblick till nästa, vem kan säga vad som är "jag", sa Minsky med ett flin. Själen reducerad till logaritmer i en självreflekterande och självgenererande maskin i vår egenhändigt skapade nya ekologiska nisch – silikonet. Eller vad substratet nu kommer att vara.

Minsky fick tyvärr ge upp sin köttkropp vid 88 års ålder och hans avskilda huvud flyttade in på Alcors kryoanläggning som patient 144. Där ligger han, en vis man på is, och bidar sin tid och umgås med andra prominenta huvuden, får man tro. Fortsättning följer. Kanske.

[Alcor Life Extension Foundation](#) i Arizona, som sysslar med kryonik, nedfrysningen av hjärna eller helkropp i väntan på bättre tider, har vittring på nya kunder. Säsongen är långt ifrån död.

Googles profet Ray Kurzweil, livsförlängningsrörelsen lysande stjärna och uppfinnaren av talsyntesen spår att artificiell intelligens år 2045 kommer att uppnå en nivå utom all kontroll. På mindre utrymme och med högre prestanda än vad som går att föreställa sig kommer övergången till [Den Teknologiska Singulariteten](#) och där bortom väntar [superintelligensen](#).

Fortsättningen bortom den vet vi ingenting om. Kurzweil har passerat sjuttio och petar i sig nittio piller om dagen för

att ta sig till ["second bridge"](#). Säkert har han en plan B hos Alcor. För att ta sig in i det stora paradigmskiftet när den tiden kommer. Under tiden skriver Kurzweil böcker om hur man lever längre.

Futuristen och göteborgaren [Nick Bostrom](#) är Filosofen inom transhumanismen och i grunden positiv. Men Bostrom pekar på det så kallade "kontrollproblemet" i utvecklingen av AI. Människans bästa är sällan en prioritet för människan, så varför skulle människan prioriteras av den Stora Datorn?

Han vill från början tygla den tänkta superintelligensen för att undvika vår utplåning. Hittills är den vattentäta tekniken som garanterar oss kontrollen inte skapad. Men en flod av oundgängliga AI relaterade produkter väntar på vår köpglädje under tiden som världens nationer fjärrmar sig från samsyn och altruism allt mer.

Alla likheter mellan den framstående vetenskapsmannen och den "galne vetenskapsmannen" Frankenstein som krossas av sin skapelse, är inte bara tillfälliga. De fantastiska möjligheterna som väntar i utvecklingen av AI är förpackade tillsammans med de vanvettiga misstagen i en och samma bygglåda och bekymret är att ingen vet vad som följer med det goda när den gudomliga byggsatsen är byggd. Besannas hälften, blir konsekvenserna oöverblickbara för alla oss vanliga [dödliga köttkroppar](#) och vägen är enkelriktad.

Vi är alldeles för många och alltför konsumtionsbenägna för vårt klot. Eventuellt kan inte alla den digitala vägen vandra, men ingen vill försvinna i ett hål och allt för många älskar sin skinnkostym. Frivillig död har föreslagits som ett "billigt" alternativ. Men med en entusiastisk dataspelande generation på gaffeln till den stora Fortsättningen kommer kanske debatten handla om en rättighetsfråga.

Du fingrar ivrigt vidare på [din smartphone](#), du talar till den och den till dig, och blir allt mer irriterad när du förlagt

den. Den tingest som kan ses som första steget mot fusionen människa – dator.

Att lösa det verkliga "kontrollproblemet", det som sätter gränser för nördarnas klåfingrighet, är den största utopin av dem alla. Hittills har ingen lyckats, ingen i mänsklighetens historia. Just därför att vi är människor. Hur var det egentligen med Metusalem – han som var Noaks farfar. Vad ändade hans liv? Dog han av uttråkning? Kraschade programmet? Drog någon ur sladden eller drunknade han i syndafloden?

I min subjektiva film med mig själv i huvudrollen borstar jag tänderna omsorgsfullt om morgonen. Med ett dödens grin i mitt 66-åriga ansikte undrar jag tyst för mig själv om Metusalem hade sina [egna tänder kvar på sin 969-årsdag](#). Och har Woody också reserverat en plats på Alcor?

Undrar vad det kostar?

En svart fläck i badrumsskåpets spegel blir plötsligt synlig i skinnet när jag lyfter ner tandborstmuggen.

Text: Farbror Mosterberg

Bild: Matt Bachelor, Flickr